

ОЛЕГ АЙРАНОВ ПАЦО

chitanka.info

Черния ефрейтор все се бързикаше, че на Пацо тумбакът изпреварва снагата му, понеже като вечен арестант почти не носи колан, който да го пристяга. Но Пацо беше блага душа и не се връзваше. Едричък във всичките три измерения на пространството, от него струеше солидността на високотонажен багер. Общо взето това изглежда и да беше назначението му в армията, защото Пацо наистина прекарваше повечето време от войнишката си служба с арестантската лопата. Често го хващаха я с бутилка, я в друга грешка, а той не си даваше труда ни да се крие, ни да отрича.

Обаче с друг един адет Пацо караше началството направо да си гризе петлиците от отчаяние. От сержанта до полковника, който и да се обърнеше към него, Пацо ни заставаше мирно, ни се представяше с бодър тон, само накланяше глава, усмихваше се приятелски и отвърщаше „кажи, бате“. Службащите от офицерския състав отначало вилнееха и се пенявеха, но нищо не помагаше: Пацо не четеше устава, не си лъскаше обувките, не закопчаваше куртката си, нито отдаваше чест. Е, как да не го вкараш в ареста такъв.

Особено лейтенант Вълчев от свръзките яко го беше взел на мушка. Той си падаше злоба и натегач, та дежурствата му караха всички да се втрисат още на развода. Не подминаваше сгода да окошари някого и с амбиция поддържаше реномето си на „оса №1“ в полка. А когато през лятото на лагера тръгнаха да прекарват нови телефонни кабели и трябваше да се копаят канали, Пацо се оказваше арестант още преди закуска. Без да се сърди, той носеше съдбата си с усмивката и олимпийското спокойствие на закоравяла флегма.

* * *

Вечерта Вълчев сдаде дежурството и хукна към близката кръчма, където вече запиваха другите младши офицери. В бързината съвсем забрави да освободи Пацо, а в стремежа си да настигне по чашки другите определено се увлече. Така на връщане в лагера, въпреки изгрялата луна, се препъна и за малко не се отърколи в прясно изкопания ров.

— Пацов! — с генералски тон се провикна той.

— Кажи, бате — обади се Пацо, който на няколко крачки пушеше седнал на катушката^[1].

— Т'ва тука да го закопаеш, да не се спъвам, ясно ли е!

Арестантът беше свикнал на какви ли не дивотии, но тука нещо не схващаше.

— Еми нали днеска го изкопах, както каза, бе бате...

— Чуваш ли к'во ти разпра'ям, бе — прекъсна го Вълчев с натезжал език. — Не ми се обяснявай като ученичка, ами почвай да запълваш дупката! До утре сутринта да си свършил!

След което направи кръгом и с несигурна походка се запъти да се трупяса в палатката си. Пацо допуши цигарата и си плю на ръцете.

На сутринта някой сякаш беше отворил ковачница в главата на лейтенанта Вълчев. Слепоочията му болезнено пулсираха, а езика си усещаше като непрана кашишка партенка. Мамка им и кабели, като едното нищо днес можеше да мине и командирът на полка. Вълчев се изправи с мъка, плисна няколко капки от манерката на посивялото лице и се заоблича. Излязъл навън, той дълго мижа пред яркото слънце, пое дълбоко дъх, озърна се с мътен поглед и се вцепени.

— Редник Пацо-ов! — развика се лейтенантът. Чуковете в слепоочията тутакси му напомниха, че в това му състояние е разумно да сниши тона. — Извикай веднага Пацов, ама на бегом — прошепна той на стоящия наблизко войник и онзи отпраши.

След цяла вечност тумбакът на Пацо се появи яваш-яваш иззад ъгъла на столовата, следван от самия Пацо и неразделната му лопата. Той заби инструмента в рохкавия насип, направи още една крачка напред и благо се ухили:

— Кажи, бате.

— Какво е това тука, бе? — изстена лейтенантът и посочи запълнения ров.

Пръснатата из хълма рота наостри уши, по-отдалечените се присламчиха. Пацо вдигна рамене и мълчаливо се усмихна. И идея си нямаше какво искат да чуят от него.

— Отговаряй, като те питам, защо е запълнен каналът, бе? — отчаяно се опитваше да изясни ситуацията Вълчев. Краката му взеха да треперят и той се опря на катушката.

— Еми нали вчера ми каза да го запълня, бе бате — с неразбираща усмивка примига Пацо.

— Кой? Аз? — лейтенантът се смая от безкрайната наглост. Не че не беше свикнал да го лъжат, но това минаваше всякакви граници. — Как ще ти казвам да запълваш каналите, бе, кретен такъв. Ти акъл имаш ли бе, говедо с говедо? До 9 часа да си изчистил цялата пръст, иначе ще те вкарам в дисципа, селяндур смотан, малоум...

На последната дума запечна, понеже го лъхна нещо несвойствено: в очите на Пацо лумнаха мръсни демонски пламъчета. Мазолестата му дясна тръгна да гребе въздуха отзад, докато докопа това, което търсеше — полирания от стотици арестантски часове сап на лопатата.

— Аз ще ти...! — изсъска демонът, вселил се в гърлото на Пацо.

Махмурлясалият мозък на лейтенанта все още не обхващаше метаморфозата, но животоспасяващите му рефлексии сработиха навреме. Глезените подобно освободена от фуражка пружина го изхвърлиха на крака и взеха летящ старт. След миг голият хълм заприлича на стадион по време на републикански полуфинал. Пръв надолу по склона със завидно ускорение се носеше осата №1 на полка, следван по петите от мощния тумбак на Пацо, самият Пацо и високо над него лопатата, въртяща се в ръката му като перка на боен хеликоптер.

И петдесет гърла наскачала рота, ревяща от възторг:

— Убий го, Пацо!

— Смели го!

— Кръв, кайма и кюфтета да има!

— Направи го на гъз!

— Че той си е такъв, бе, от момченце си е такъв — цвилеше Черния ефрейтор, просълзен от смях.

А под хълма, на завоя, току-що слезлият от газката полковник си бършеше изумен очилата, обръщайки се към застаналия до него капитан:

— Защо ми се струва, че тази рота днес по програма нямаше тактически занятия?

---

[1] катушка: макара за комуникационен кабел от военна техника (от руски) ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.